

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΩΤΗ

Σ Κ Ι Ε Σ

Ήταν τόσο ευτυχισμένη, τόσο ευτυχισμένη, εκείνη τη βραδιά... Ξαπλωμένη σ' έναν καναπέ, με τα πόδια τεντωμένα στο οζαμινάκι, κοιτάζε τη θάλασσα. Ο ήλιος δεν είχε βασιλέψει ακόμα. Οι τελευταίες κόκκινες ανταύγειες έθαφαν τα βουνά και τα νερά, μ' όλα τα θεία χρώματα της ήλιος. Ένα σωρό παιδάκια έπαιζαν στην άμμοισδιά, και κάθε φορά που τα πρόφτανε το κίημα, έμπιχχναν άξεχνες και δυνατές κραυγές, που δονούσαν σιγά-σιγά το βραδινό αέρα...

Κι' ο ούρανός, βυθισμένος όλος στη γαλήνη της βραδιάς, θύμαζε, με τις μηλιές του αποχρώσεις, τα λεπτά κ' έξοτικά εκείνα βάζα, που έρχονται απ' την Άνατολή, και φέρονται κάτω απ' το διάφανο υψήθριο των μακρινών τόπων που γεννήθηκαν...

Ήταν ξαπλωμένη στη βεράντα, μ' ένα βιβλίο ανοιχτό στα γόνατά της — ένα βιβλίο που δεν είχε καταρθώσει, όλο το καλοκαίρι, να το διαβάσει — βυθισμένη σε γλυκιανό όνειροπόληση. Όλη την ημέρα εκείνη, απ' το πρωί, την είχαν περάσει στην Άθήνα, κάνοντας διάφορα ψώνια, έδω-έκει, στα μαγαζιά.

Είχαν κοιτάξει ένα σωρό πράγματα — προετοιμασίες του χειμώνα, γιατί το καλοκαίρι ζόντενε να περάσει, και το ημερολόγιο έδειχνε και φθινόπωρο. Έντροπος, όμως, ο καιρός κρατούσε πάντα ήμερος, οι βαρκάδες εξακολουθούσαν, τα μεσημέρια έβγαγαν ακόμα. Ήταν από κείνα τα φθινόπωρα, απ' τα παράξενα εκείνα καλοκαίρια, που κρατούν όλη τη γλάνη τους στο τέλος, και παρατείνουν την εφημερη ζωή τους, σά να μη θέλουν να παραδοθούν ακόμα — ακόμα λίγο, μιά στιγμή ακόμα — στο παγερό το κένθος του χειμώνα...

Ήταν κορφαμένη άρκετά — αλλά και τόσο τραφερά ευτυχισμένη, που δεν ένιωθε ολόκληρη την κορφαση... Ήθελε, αν ήταν δυνατόν, να μιν τελείωνε ποτέ αυτή η μέρα, να βαστούσε έτσι — δά, παντοτινά...

Η καρδιά της ήταν, πιο πολύ απ' όλες τις φορές, πλημμυρισμένη ευτυχία κ' έρωτα!

Έκεινος είχε κατεβεί στον κήπο, και την άφησε για λίγο μόνη. Κ' ίσως άπαιξε να μείνει λίγο μόνη. Οι έντυπίσεις της χρωσής εκείνης μέρας, έπρεπε κάποιος να κατασταλάζουν, να πάρουν όλη τη λεπτή τους σημασία, όλη τη χαρακτηρισή τους άμυγλία, στην ήσυχία και στη μοναξιά...

Ένας άναστεναγμός, ευτυχισμένος κ' άδελος, της γέμισε τα στήθη.

Ο ήλιος έσβηνε, σαν ένα κατακόκκινο μπαλόνι, ξαφνικά μεγαλωμένος και θεώρατος, στη βραδινή την άποθέσή του. Τα μάτια τον κοιτούσαν τώρα άφοβα, χωρίς να παύουν, ούτε να δαυρούν.

Το καπέλλο της ήταν πεσμένο δίπλα της, και δεν άπλωνε το χέρι να το πιάσει.

Σε λίγο έτριξε η πόρτα, κ' εκείνος μπήκε μέσα. Ήθετε γελαστός ως τη βεράντα,

και της φίλησε με πάθος τα μαλλιά.

— Ξάφρισε τί συλλογίζομαι; που είστε τότε σιγανά εκείνη.

— Πώς μπορώ να ξαίρω, τί κρύβει, τις στιγμές που λείπω, αυτό το οσοτινό το κεφάλάκι;...

— Να τί συλλογίζομαι: Είμαι πάρα πολύ ευτυχισμένη. Ίσως πιο πολύ απ' ό,τι πρέπει... Λες αυτό να βαστάζει πάντα έτσι;...

Γέμισε και την κοιτάζε στα μάτια.

— Γιατί τό λές αυτό; Έχετε κανένα λόγο ν' άμφιβάλλεις; Δεν πρέπει να προσεξοφλείς το μέλλον...

— Εκείνη έσκυφε τα μάτια με παράπονο.

— Θάθελα τόσο να μπορούσα να το κάνω! Δε μου φτάνει να χαίρομαι τό τώρα... Θάθελα ναξάω αν θα βαστάζει πάντα!

Της πήρε τα χέρια στα δικά του, και μαλακά της φίλησε τα δάχτυλα.

— Κονταμάρες!

Είπε και κείνη τότε: — Κονταμάρες... Κ' έσημασαν παράφορα τα χείλη.

Ο ήλιος είχε βασιλέψει τώρα. Στην παραλία, όλα τα φώτα ήταν άναμμένα. Ένα πλήθος κόσμιον περπατούσε, κ' άπο μακριά, από την άκρη μιάς όλόφωτης έξέδρας, έφτανε κάποιος ήχος μουσικής.

— Άνοιξες τα πράματα; της είπε τότε ξαφνικά εκείνος.

— Όχι άπόψε. Είμαι κορφαμένη. Κ' έξ άλλου είμαι τρομερά ευτυχισμένη. Δε θέλω ν' άπασχοληθώ με τίποτ' άλλο...

Το τ' ξανάτε άλλη μιά φορά, όταν ήταν καθισμένοι στο τραπέζι.

— Είμαι τόσο φοβερά ευτυχισμένη...

Το τ' ξανάτε σιγανά, με τόσο πάθος, που εκείνος άρχισε ν' άνησχει. Την έβλεπε στο πλάι του, τόσο καλή και συμπαθητική, εκείνη τη στιγμή, καθώς ήταν καθισμένοι δίπλα, κ' έτρωγαν, που το μετέδωσε κ' εκείνον. Δεν ξαίρω ποιά σιναίσθημα, το οίγος μιάς κορφής άπουσίας, πώς αυτό δεν θα μπορούσε να κρατήσει πολύ...

Δύο — τρεις φορές, του ήρθε ξαφνικά να τί φίλησει.

Κ' η βραδιά εκείνη περνούσε άλλόζοτα άσιωπηλή, βουθή, νοσταλγική, μοναδική.

Όρες-ώρες έλεγε μέσα στο μυαλό του, πώς ποτέ, απ' τόν καιρό που ζούσανε μαζί, δεν την είχε βρει τόσο άμύλητη.

Ήταν καθισμένοι πολύ κοντά στη θάλασσα, δίπλα σχεδόν στο πάφλωμα του κίματος, στην πιο άπομωρη γωνιά της άμμοισδιάς.

Όταν έφτασαν τα φρούτα, θέλησε κάτι να της πει, αλλά μετάνισσε. Είχε τα μάτια κορφαμένα μακριά, στο λευκό πανί κάποιας βαρζούλας, που γλιστρούσε κορφακά κ' άδάρδρα, σαν ένας κόκκος κορφατός, σαν ένα φάντασμα, στη σκοτεινή γα-

λήνη των νεφρών... Άλλά ή βάροα κέρμασε, και τή μάτια, δίχως νά παραύουν, ξεκαλοουθούν να κοιτάνε, νά κοιτάνε βουτημένα στο νερό...

Κ' όταν τής είπε πιά νά φύγων από κεί, γρήγοσε και τόν κοιτάξε με τόση άπορία, με τόσο ήσυχον και μυστικό παράνοτον, ώστε μετάνιωσε πού πρόφερε τή λόγον.

— Άν θέλεις, μόνον. Σου όλα μόνον έπειδή σέ βλέπω κοιρασμένη...

— Είμαι κοιρασμένη άσχετά. Άλλά θάθελα νά μείνω μόνον λιγάκι.

Η φωνή τής είχε πάρει, τώρα, κάποιον τόσον ασυνήθιστον βαθμό.

— Άτ' την άποψήν ένειν άμφοδιά, πού ανηθίζαν νά τρώνε κάθε βράδι, μπορούσαν ν' έβλεπαν την κίνηση τοιγύρω, χωρίς ατόν νά φάνηται στους άλλους. Τήν είχαν βρει σαν ένα είδος ασύλου. Σκευήτουςαν έναι κέρμα πού έλευθερά, ν' έλεγαν τή δική τους, χωρίς ή κίνηση νά τους ανησυχί.

Έκείνη, όμως, τή βραδιά, δέν άνοιγαν τή στόμα.

Ήταν ν' οι δύο τους άποροφωμένοι από μιά ασηρή μορφήν ν' άποροδοούσθη.

Κ' έπειτα ένειν σπρώχθηκε με μιά, σα νά ζυπνούσε ξανά πιά άπόνα όνειρον, ν' ένδειξε πώς θέλει νά γυρίσει σπίτι.

— Άνδύσαν στους βράχους, πολύ άργά, πιωμένοι άπ' τή ζέση, και λάτριναν τήν άσαλή τον μαζή.

Παρήμενον έναι, όσοι νά περάσουν τ' αυτοκίνητα.

Και πήραν ήσυχον τή δρόμον του σπιτιού.

Κ' ή νύχτα πέρασε ήσυχη καί δίχως όνειρον— μιά νύχτα μακριά ν' ενόλογημένη, πού λέξ ν' οι ώρες δέν πούτανε πιά στη γή, αλλά πέρνανε, ποιοζες ν' ασύλληπτες, σαν ζώοντα δάχτυλα νοητά πού παίζον άριστα...

Κ' όταν ήρθε τή πρωή, ξάνησαν ν' οι δύο, μ' ένα ναυαγιστον κείφι.

Έκείνος είχε πρόφωσιν ν' άνεβη στην Άθήνα. Είχε ήλια πούτανε νά κινεί, νά συναντήσει κάποιον δικηγόρον, νά ζευγαρώσει κάποιον πού θέτει. Έπειτα, ως τή μορφήν, ως ατόν νά βρισκόταν σέ τάξη.

Η μόρα ήταν άσχετά προσημένια.

Ο ήλιος πούτσε τή ζέση. Η θαλάσσια φωνήτων από τή παραθύρον, γυαλίτη πούνησε άηχίλες, σαν έν' αλλάξη γαλάζιον και διάφανον, με τίς ανάλαφρες οπτικές των κινήτων, σιγαλάς άσάλη, έδο-κεί, σαν πινελές πού πούλες ξεχωρίζουν. Τό πρηνόν εντοχισμένο άνεργά τήν κούλωνε σέ μαλακές πινελές, όλο καθήμα καί νοήματα, σαν μιά μεγάλην άλόγη σημαία...

Η θύρα ήταν περιωμένη, κ' ατόνος άκόμα κτενίζων στον καθέκτε.

— Μη φέρνεις, τού λέει άξαφνα ένειν.

Τήν κοιτάξε μ' ένα έριστον χαμόγελο, ν' έξακολούθησε άργά τή χερίσιν του.

— Άκού τελείωση, γρήγοσε και τής είπε :

— Γιατί τού λέξ ατό :

Έκείνη δέν τού άπορώθησε άπίστω. Τούδειξε μόνον με τή χερί, μορφή, ένα μεγάλο σύννεφο, σαν λούτρον, πού διάβαινε ληνόν στον ούρανον. Έπειτα τή χερί τής ξανάπασε.

— Η μόρα είναι τόσο γαλάζια... Δέ θάθελα νά μείνω μόνον σήμερον...

— Μιά δε σου όλα; Θά γυρίσω γρήγορα.

Έκείνη σούφωσε τή χερίν με παύσητον.

— Θά προτιμούσα νά μη φέρνεις, ξανάπασε.

Τήν άγκάλιασε τότε, τή φίλησε καί τής άπάντησε :

— Από χτές, είσαι πολύ ρομαντική. Άς κοιτάξουμε καί λίγο τίς δουλειές μας...

Δέν ήταν τίποτ' άλλο.

Έκείνος είχε πιά ντροπή, ν' όμοσε στεκόταν πόρτα στο παράθυρον, σα νά καταλάβαινε, στο βάθος τής καρδιάς του, πώς ίσως νά μην ξερετε πραγματικά νά φέρνεις...

Είχε βγάλει τή μορφή του τή πιστόλη, και τόξε βίαιη δίπλα, στο τελεφεύ.

Έπειτα πήρε στο γραφείο του, ξεκλείδωσε, έβγαλε διάφορα χαρτιά, ν' έπιατα ξαναγρήγοσε στην κάμαρα.

Κοιτάξε τή χαρτί του, ένα-ένα, για νά διαλέξει τί έφρασε νά πάρει. Τά κοιτάξε με προσοχή, έβγαλε μερικά στη μπάντα, πήρε δυο-τρεις χαρτίλινον, ν' άρχισε νά τούς ταχτοποιεί, πολύ άργά, με κινήσεις έλαφρά αυλαγισμένες.

Έκείνη έροήζε τή μάτια στο πιστόλι.

Κ' ένόν ένειν ήταν γρηγομένος, άπλωσε τή χερί και τή πήρε.

Τό κοιτάξε άπ' όλες τίς μεριές, έκανε σα ναΐθε νά οίσει, σημαδεύοντας τή μεγάλο όπστον σύννεφο, πού είχε μείνει στον ορίζοντα, μετ'όσον, σα ζωντανήν χορηγή βροχήν, τόσο έλαμπρόν, πού θάμπατον τά μάτια— ν' έπειτα τή γρήγοσε πιατόν, χαρφόνοντας την κίνηση του πρός όλα τή σημαία, τότε στα πόδια μιάς καρδιάς ψαθυρή, τότε σ' ένα μικρό μαξιλαράκι, τότε σέ μιά κορνίζα κοσμημένη...

Τό γρήγοσε πρός όλες τίς μεριές, και τότε τόφερε πολύ κοντά στο μάτι, τότε τή τέντονε στην άκρη του χεριού, παίζοντας άμέριμον μαζή

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ο ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Ο λαός μας πιστεύει ότι τή νά δείχνει κανείς με τή δάχτυλό του τή φεγγάρι είναι κακό. Γι' ατό ν' ή μαρτύρες συμβουλεύουν τή παιδιά τους νά μη δακτυλοδείκνουν τή σελήνη, γιατί θά τους κοιή ή θά τους πέση τή δάχτυλο.

Στην Κύπρο πάλι πιστεύουν πώς όποιος δείχνει τή φεγγάρι θά σπάσει τή πιάτα ν' άλλα άγγεία του σπιτιού του, χωρίς νά τή θέλι. Όμοιες προλήψεις έχουν και οι Γερμανοί, οι όποιοι πιστεύουν ότι όποιος δείχνει τή φεγγάρι ξεραίνεται τή δάχτυλό του, γιατί πληρώνει μ' ατό τή μάτια του άγγέλων.

Οι Κινέζοι, τέλος, θεωρούν άμάχημα όχι μόνο τή νά δακτυλοδείκτει κανείς τή φεγγάρι, αλλά τή τον ήλιο και τ' άστέρια, τή όποια πιστεύουν ότι δαγκλώνουν κάποτε ένεινους πού τή δείχνουν με τή δάχτυλό...

Όσο για τίς έκλήψεις τής σελήνης, όταν συνέβαινε ποτέ καμμία τέτοια στα καλύτερα χρόνια, οι Έλληνες, καθώς και οι Τούρκοι, έβγαναν καί προβαλούσαν στους δρόμους για νά διούουν τή εδαμόνια, τή εσποχιάς και τή εστίανία πού φοβερίζαν τή φεγγάρι ν' έπιπαιναν μαρτύς του.

Έπίσης, τόν παλιόν καιρό, ή γυναίκες και τή παιδιά, σέ παρόμοιες περιπτώσεις, έφραζαν στις έκκλησίες, έκαναν παρακλήσεις και χτυπούσαν διάφορα σιδηρένια και γάλκνα ασήνη, νομίζοντας ότι έτσι θά τρωμάζον τή δαμόνια πού εννοζούσαν τή σελήνη.

Στούς ένεινους λαούς πάσχει ή παράδοσις ότι οι Δράκοι και ή Άλίμς, θέλοντες νά κάνουν κακό στη σελήνη, τρώνε τίς άχτίδες τής ν' έτσι θαιπώνουν τή φως τής...

Νά τόμα ν' ένας έξοχισμός του φεγγαριού, παρμένης από ένα ίατροκοινωνικό βιβλίον του προπαρόβαντος αιώνος. Ο Έξοχισμός ατόνος εχρησιμοποιετο ατό τούς μαγους και τίς μάγισσες, όταν ήθελαν νά καταβάλουν τή φεγγάρι στη γή :

“Ορκίζω σε, σελήνη, όθραία τε και του ούρανου πορφύρα και τής γής παραμυθία... Διαβαζόμενον πνευματικόν δέσπονα, όρκίζω σε εις τόν Θεόν τόν ζώντα όπου σέ έκτισεν ίνα μη με παρακούσης”. “Ορκίζω σε και εις τας λαυρας σου άκίνας και εις τήν άνάστασιν του Χριστού καί με ύπακούσης”. “Ορκίζω σε εις τήν Χερουβίμ και τή Σεραφίμ και εις τή όνόματα ταυτα: Γαλαξιών, Έξεσηή, Άγαλαή, Άδαμοσή, Θελαφοή, Έφροσύ, Ζωογοσοή, Ονιτζε, Παρούη, Ίσατά, Έχών, Σαζαώθ, Γωμεδου, Μοσεράτ. Σε όρκίζω νά ύπακούης τήν χάριν σου και τή ότι μελλω νά ποιήσω καί γένη βίβια σου και άληθινόν. Άμήν”.

ΕΛΛΗΝΣΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟ ΧΑΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

“Όταν έσκόρπισε ο Θεός με τ' άπλωστά του χείρια στο ζυγαριέμονον ούρανον τή διαμαντένια άστέρια, είδε τή γή πού ζήλεψε, και για νά μη ζήλεή άνθη ν' άπ' άστρα πού όμοια στούς κάμπους τής φτενεί. Κι' όταν άγγέλους έπλωσε στον ούρανον, και πάλι είδε τή γή πού ζήλεψε τ' άγγελικά τους κάλλη. Κι' είπε ο Θεός : —«Όλο ζωή ν' όλο όμοιοκά και χάρι τή όστεργόν μου χάρισμα ή γή θε νά τή πάρη. Έτσι ή γυναίκα βρέθηκε σέ μιά στιγμή πλασμένη άπ' τούς άγγέλους πού όμοια καί πού χαριετόμενη.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

του. Κ' έπειτα, παίζοντας, τή κάρφωσε στο στήθος. — Καί νά φανταστεί κανείς, πώς έδώ μέσα κούβεται ο θάνατος; ψυθόσση.

Τό είπε τόσο μελαγχολικά, πού ένεινους, παραξενευμένους, γρήγοσε τή κεφάλι και τήν είδε.

— Μη! τής φώναξε με τρελλή φωνή.

“Άλλά δέν πρόφωσε ν' άσθεώσση τίποτ' άλλο. Ξαναγιομένη άπ' τόν ήχο τής φωνής του, καθώς κρατούσε τή πιστόλη με τή χερί, χωρίς νά τή θέλι, πάτησε τή δάχτυλο.

Κι' όσοι τον ένεινους νά κινήσει, νά προλάβει— μέσ' στο γαλάζιον καί χαρούμενον πρσί, και μέσ' στον ήλιο, πού πλημύριζε τήν κάμαρα— τόν νεκρό βίβλι, ζωντανεύοντας με μιά, ν' έναν κρφο κοίτην καί ξερό, τής είχε παρασμένη τήν καρδιά...”

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΔΑΠΗΘΙΩΤΗΣ

Τήν άγκάλιασε, τή φίλησε και τής άπάντησε...

